

26 ta' Novembru, 1965

Imhalef:

Onor. Prof. Joseph Henry Xuereb, LL.D.

Raffaele Spiteri

versus

Giovanni Mizzi nomine et

**Kollizzjoni bejn bastimenti — Gurisdizzjoni — Qorti tal-Vici
Ammiraljat — Art. 2, 3, 4 tal-Kap. 41 tal-ligijiet ta' Malta —
Art. 743 (g) tal-Kodiċi tal-Proċedura Ċivili.**

*F'kollizzjoni bejn żewġ bastimenti fil-Port il-Kbir bejn partijiet
ta' Nazzjonalità Maltija. il-Qorti Kummerċjali ta' Malta hi*

kompetenti u ma humiex necessarji l-proċeduri preliminari mposti mill-artikolu 3 u 4 tal-Kap. 41 tal-Liġijiet ta' Malta

Il-Qorti, rat l-att taċ-ċitazzjoni li bih l-attur wara li ppremetta li fl-għaxra (10) ta' Ottubru, 1964, waqt li l-konvenut Kaptan Mizzi kellu taht il-kontroll tiegħu it-tug boat "Bull-Terrier" imhabba traskuragni, negligenza u inosservanza tar-regolamenti habat mal-motor fishing vessel "Madonna tal-Karmnu", proprietà tal-attur fil-Port il-Kbir u kkagonalha danni materjali kif ukoll ikkaguna danni oħra li konsegwentement sofra l-attur, kif jiġi spjegat ahjar waqt it-trattazzjoni tal-kawża, talab li — prevja kwalunkwe dikjarazzjoni necessarja, segnatament dik li l-konvenut Kaptan Mizzi, huwa responsabbli għat dika l-kollizzjoni, u mogħti kull provvedimenti opportuni — l-konvenuti jiġu kkundannati jħallsuh solidament bejniethom dik is-somma li tiġi likwidata okkorrendo permezz ta' periti nominandi in linea ta' danni hekk sofferti minnu. Bl-imghaxijiet kommerċjali u bl-ispejjeż.

Rat in-nota tal-eċċezzjonijiet tal-konvenut Kaptan Giovanni Mizzi, bħala Kaptan tat-Tug Boat "Bull Terrier", li biha eċċepixxa n-nullità tal-att taċ-ċitazzjoni peress li l-attur naqas milli jipprezenta l-atti preliminari mposti mill-artikolu 3 u 4 tal-Kap tal-Liġijiet ta' Malta.

Rat in-nota tal-eċċezzjonijiet tal-konvenut magġur Hannibal A. Scichuna, M.B.E., nomine li biha qal, li via preliminari, li ċ-ċitazzjoni m'hiex akkompanjata bl-att preliminari skond l-artikolu 4 tal-Kapitolu 41 tal-Liġijiet ta' Malta u għalhekk hija nulla.

Rat l-atti l-oħra tal-kawża;

Sengħet lid-difensuri;

Ikkunsidrat:

Illi kif jidher mill-preambolu tal-ordinanza III tal-1892 (illum Kap. 41 tal-Liġijiet ta' Maka) ċitata mill-konvenuti, l-oġġett ta' dik il-liġi kien dak li jittrasferixxi lil din il-Qorti d-dritt li tittratta u tiddeċiedi fuq kawżi li qabel il-meritu tagħhom kien jispetta lill-Qorti tal-Viċi Ammiraljat, li mbagħad giet abolita. Kwantu għall-proċedura gie stabbilit (art. 2) li din għandha tkun skond dik normali kif stabbilita fil-liġi tal-Proċedura Ċivili (llum Kapittlu 15 tal-Liġijiet ta' Maka) nehhi li fil-art. 3 gie stabbilit li fil-kawżi għad-danni minn kollizzjoni għandhom jibqgħu jigu mharsa d-dispożizzjonijiet tar-Regolament 54 tar-Regolamenti hemm indikati dwar attijiet hemm imsejha attijiet preliminari, li fuqhom, imbagħad, jiddisponi l-artikolu 4 ta' dik l-ordinanza;

Illi huma dawn id-dispożizzjonijiet li l-konvenuti qegħdin jeċċepixxu li kellhom jigu segwiti f'din il-kawża. Dan kien ikun veru li kieku l-meritu tal-kawża preżenti kien wiehed mill-każi li dina l-Qorti giet mogħtija l-fakoltà li tista' tidda tiddeċiedi bħala effett tat-trasferiment ta' ġurisdizzjoni operat bl-Ordinanza riferita, billi hu evidenti li l-proċedura hemm traċċjata kellha biss tiġi segwita f'dawka l-każi; dik l-ordinanza nfatti żiedet mal-kompetenza (u ġurisdizzjoni) ta' dina l-Qorti u l-proċedura ċitata kellha u għandha għalhekk tiġi segwita fil-każi biss hekk miżjuda. Infatti dina l-Qorti fil-ġurisdizzjoni u kompetenza ordinarja tagħha, skond il-liġi tal-Proċedura allura vigenti (Ordinanza IV tal-1854 — Art. 45), kellha l-fakoltà li tittratta l-kawżi kollha ta' natura kommerċjali u skond l-artikolu 4 tal-ordinanza XIII tal-1857 l-obbligazzjonijiet derivanti minn kollizzjonijiet kienu dikjarati materja kommerċjali, u f'dawna l-każi ċertament il-proċedura kienet dik normali li ma setgħetx tkun dik indikata mill-konvenuti, li giet introdotta ferm wara fiż-żmien bħala applikabbli għal dina l-Qorti.

Illi ma jistax ikun hemm dubbju li l-każ odjerna, u cioè

ta' kollizzjoni li grat fil-Port il-Kbir u kwindi fil-gurisdizzjoni ta' dawna l-Qrati, u bejn partijiet ta' nazzjonalità Maltija apparti l-esegwibilità tas-sentenza li tista' tinghata favur l-attur li hu sudditu tal-Maestà Tagħha r-Regina fis-sens tal-Art. 743 (g) tal-Ligi tal-Proċedura Ċivili (già Artiklu 749 (7°) tal-Ordinanza IV tal-1854 già citata), kien ikun fil-kompetenza ta' dina l-Qorti anke meta kien hawn Malta konkorrentement il-Qorti anke tal-Viċi-Ammiraljat, u l-proċedura quddiem din il-Qorti kienet tkun, kif intqal, skond il-proċedura normali tagħha, kif inhi dik inizjata u introdotta mill-attur attwali; u la darba, kif intqal ukoll, il-proċedura sussegwenti tal-atti preliminari giet introdotta għall-każi biss li qabel ma kienitx ta' kompetenza ta' dina l-Qorti, u ma taffettwax il-każi l-oħrajn, il-konkluzjoni ma tistax tkun hlief li l-proċedura odjerna hija korretta u skond il-ligi.

Għal dawna l-motivi:—

Tiċhad l-eċċezzjoni tan-nullità tal-proċedura segwita mill-attur sollevata mill-konvenuti nomine, bi-ispejjeż kontra dawn, u thalli l-kawża għat-trattazzjoni fil-meritu, għas-seduta għat-8 ta' Frar, 1966.
